

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

negyedévre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr., egész éve 5 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilt-téri közleményeket a kiadóhivatal

mersékelt árjegyzék szerint számít fel.

A bizalom.

A f. hó 27-iki városi közgyűlésről ma adott tudósításunk megemlékszik arról: milyen eklatásul mutatta ki Cicatricis Lajos dr. városi képviselő — a tanács ellen hozott fegyelmi ítélet tárgyában Kátai Pál János és társai részéről benyújtott indítvány tárgyalása során — hogy hová fájulhat és mire ragadhat egyeseket az a vak bizalom, mely Szentes város kétségtelenül válságos vagyoni helyzetével szemben is — pártszempontból nyilvánul azok iránt, akik a közvagyonban való sáfárkodásra állásuknál fogva hivatottak és kötelezettek is.

Valóban, mindinkább apadóban van azok száma, kik közhivatalban el nem kaphatnak az ellenőrzésre hivatottnak irántuk nyilvánuló vak bizalma által és akik — nem rosszakaratból talán, de mindenesetre elbizottságból s mert épp a vak bizalom folytán sértetleneknek hiszik magukat, olyan cselekedetekre ne ragadtassák magukat, melyek határozottan összeütközésbe hozzák őket a törvénnyel és nem ritkán a közjóknak is nagy kárára vannak.

E szomorú tény igazságát talán alig egy eset világíthatja meg élesebben, mint éppen a Cicatricis Lajos dr. által felhozott.

A kiinduló pont: a képviselőtestület mai többségének vak bizalma a városi tanács iránt, mellyel minden túlköltekezést vagy engedélye nélkül felvett kölcsönt utólagosan szankcionálnak, a nélkül, hogy a tanácsot számadásra vonnák, sőt olyan mérvű vak bizalom, hogy még valótlanosságok összehalmozásával is menteni, fedezni akarják ezt a városi tanácsot a fegyelmi ítélet sulya alól.

Hová vezet az ilyen vak bizalom?

A tanács továbbítja azt a polgármesternek, aki aztán már egyenesen a maga szakálára vesz fel a város terhére kölcsönt, mint Burián Lajos is megtette a múlt év végén az utolsó 5000 ftos kölcsönrel, melyet utólag hozott a tanácsnak is tudomására.

De még itt sem áll meg a bizalom, mert a polgármester meg kény szerint továbbítja azt egy tetszése szerint való városi képviselőhöz, aki aztán a maga nevére ugyan, de a város terhére szintén vesz fel takarékpénztári kölcsönt, melyet később a

polgármester akceptál a nélkül, hogy erről akár a tanácsnak, akár a képviselőtestületnek valaha jelentést tenne, vagy ehhez az utóbbinak elhatározását, jóváhagyását kikérné.

Miért is tenné? A képviselő párt-többsége vakon megbizik a tanácsban, a tanács vakon megbizik a polgármesterben, a polgármester meg vakon megbizott az illető városi képviselőben. Ez a sokszervi vak bizalom aztán falba rugja a törvényt és azt eredményezi, hogy a város egyik pénztára kamatos pénzkölcsönrel fizeti vissza a másik pénztárnál levő tartozását és ezt az egész tranzakciót, mely költséges, tehát a közjóra káros is, végrehajtja — nem a törvényben ilyesre egyedül illetékesnek kimondott képviselőtestület, nem is a városi tanács, melyben e képviselő párt-többsége vakon megbizott, nem is a polgármester, akiben viszont a tanács bizott meg vakon, hanem egy egyszerű városi képviselő egymagában és azért, mert benne meg a polgármesternek bizalma központosult, akinek elbizottsága épp úgy hajlandó födőzni minden méltó büntetés ellen a maga bizalmát, ahogy őt ilyesmire elbizottá teszi a tanács s ezt viszont a párt-többsége vak bizalma.

Hát mi történt a Cicatricis által elmondott esetben?

Sarkady Nagy Mihály 1893-ban, a saját aláírásával de Szentes város terhére egy 13000 ftos takarékpénztári váltókölcsönt vett fel, hogy abból a Szentes városi vasút azt a 13000 ftot tartozását visszafizesse, melyete vasút a várostól birt kölcsönként.

Jól tudjuk pedig, hogy néhai való Sarkady Nagy Mihály 1893-ban már nem volt Szentesnek polgármestere, csupán egyszerű képviselője és mint ilyen, a vasútügyi örökéletű bizottság elnöke.

Hát milyen jogcimen vette fel mindenki — erre illetékes megkérdezés és jóváhagyása nélkül éppen ő azt a kölcsönt a saját neve aláírásával Szentes város terhére? Hiszen akkor már — 1893-ban — Burián Lajos volt Szentes város polgármestere és ha a város nem pedig a vasútterhére kellett azt a kölcsönt felvenni, miért nem cselekedte ezt ő — tanácsi, közgyűlési határozattal? — Ha pedig Sarkady Nagy Mihály mint vas-

útügyi végrehajtó bizottsági elnök vette fel azt a kölcsönt a vasút — mint Szentes város adósa terhére, — akkor meg milyen jogcimen öröklött át az a váltó Burián Lajos polgármesterre és miért nem Sima Ferencre, aki a vasútügyi elnökségben Sarkady Nagy Mihály örökébe lépett?

Mindezen kérdésekre ott van a szerencsétlen válasz: a vak bizalom.

A vak bizalom teszi, hogy az ilyen botrányos törvénysértéseket nemcsak eltűri a városi képviselőtestületben levő párt-többség, de sőt kész — valótlanosságok árán is, védelmezni, takarni a törvénysértéseket; a vak bizalom teszi, hogy takarékpénztári kölcsönpenzzel fizetjük ki a városi adósságokat és így még busás kamatot is fizetünk rá, — az adózó polgárság zsebére — a saját magunknak teljesített adósságfizetésre, ha a rossz sáfárkodás folytán a bizalmat élvező polgármester és tanács olyan megszorult helyzetbe juttatta a közpénztárt, amelyben 1893-ban és azóta is folytonosan van; a vak bizalom nézi el, hogy ebben az 1893. évi zárszámadásban a pótdóhátralék magasabb összeggel van felvéve, mint amilyen a valóságnak megfelelően volt, mert e műveletre szükség volt azért, hogy az egysúlyt a zárszámadásban kihozzák és ez a vak bizalom vetköztette volna ki — Vadnay Andor dr. főispán erélyes fellépése nélkül — lassan-lassan Szentes várost minden segélyforrásából, minden javából, ez juttatott volna el bennünket egész biztosan a tönkhöz.

Ezért olyan szép és dicső dolog ez a bizalom, mely bizonyos mértékben erényszámba vehető ugyan, de túl a mértéken nyújtva vagy bárgyúsággá, vagy pártpolitikává válik.

Tessék ezek közt választani.

Városi közgyűlés.

(1896. július 27.)

Nincs az a kánikulai hőség, mely nálunk elsorvassa az interpellációk özönét — ha csak nem rendkívüli, ritkaságszámba megy az olyan városi közgyűlés, melyen 2—3 ilyen interpelláció ne előzné meg a rendes tárgysorozatot.

A f. hó 27-iki városi közgyűlésnek is volt ilyen kettős introdukciója. Az interpellálók: Bálint József meg Kálmán Mihály, tehát a megcsontosodott kérdőre vo-

nók, akik K á t a i Pál Jánossal egyetemben adják ki az interpellacionális triumvirátust.

Rajtuk kívül még nem igen akadt, aki e nagy feladatra vállalkozzék s csak nagy ritkán esik meg, hogy Sz á n t h ó Dániel váltsa fel őket negyedikül, aki különben az utóbbi időben a nagy hallgatót és elégedetlent adja.

Egyébként, az egyvadász interpellációktól eltekintve, igen érdekes és sok tekintetben tanulságos is volt ennek a f. hó 27-iki városi közgyűlésnek a lefolyása, miként ez az itt következő tudósításunkból is kitünik.

Elnök: B u r i á n Lajos polgármester, a közgyűlést megnyitván, a tárgysorozat előtt mely részvétellel emlékezik meg S t a m m e r Sándor kir. tanácsos nyugalmazott alispán tragikus haláláról, aki a városi képviselőtestületnek is tagja volt; — mire a közgyűlés részvétének és fájdalomnak az elhunyt jelesünk elvesztése fölött jegyzőkönyvileg is kifejezést ad és erről az elhunyt özvegyét és családját jegyzőkönyvi kivonattal értesíteni elhatározza.

Ezután B á l i n t József terjeszt elő interpellációját a tranzverzális műút szentes-szentmártoni, építés alatt levő szakaszán tapasztalható tühretelen és közveszélyes állapotok megszüntetésének sürgetésére; mire a közgyűlés elhatározza, hogy e bajok megszüntetése érdekében felterjesztésével a kereskedelemügyi miniszterhez és hasonló akcióra felkéri a vármegye alispánját is.

Ezzel kapcsolatban K á l m á n Mihály intéz kérdést A r a d i Kálmán főkapitányhoz az iránt: van-e tudomása arról, hogy e tranzverzális műút Szentés belterületi szakaszán az építők felszedték mindenütt az utcai átjárókat, de aztán a kövezetet nem rakták le újra, miért is az átjáróknál a közlekedés sok helyütt közveszélyes és a kispácán fölül épp ennek folytán a napokban 3—4 kocsis is felborul.

A r a d i Kálmán főkapitány erre azt a meglepő választ adta, hogy neki erről sem magánúton, sem hivatalosan eddig nem volt tudomása. Most azonban tudomást vesz a dologról és igéri, hogy segíteni fog a bajon.

Ebben az interpelláló megnyugodott, a főkapitány is megnyugodott és a rendőrség is megnyugodott s most már áttérhettek a napirendre, melynek első tárgyát, a kórháznak meggyei közkórház céljaira való átengedése ügyét — a képviselők határozatképes számmal nem lévén erre jelen — egy szeptember 7-én tartandó közgyűlésre tűzték újabban ki. A második tárgya volt: K á t a i Pál János és é r d e k t á r s a i famózus Indítványa, a városi tanács ellen hozott fegyelmi ítélet tárgyában.

Nem tudjuk s nem is kutatjuk, ki szerkesztette meg K á t a i Pál Jánosnak azt az indítványt, de bizonyos, hogy az illető úgy es h a z u g, mert az indítvány megokolásában tényleg ügyesen csoportosította a hazugságok hosszú láncolatát, mit aztán vagy 25—30 városi képviselő, élükön K á t a i Pál Jánossal, jóhiszeműen alá is írt és szentesített.

Mikor ezt a furcsa írást felolvasták, pár percig valóságosan konsternálnak látszott az egész képviselőtestület, kivált B u r i á n Lajos polgármester ama kijelentése után, hogy — a saját ügyéről lévén itt szó — nem illik ugyan és törvény szerint helytelen is, hogy ő elnököljön ezalatt; de nincs aki helyettesítse és így ő fog elnökölni, miért is teljes tárgyalogosságra kéri a felszólalókat.

Mindenesetre sajtószertű helyzet, mely nem szűkölködött bizonyos kómiikum nélkül sem.

Vége a már kinössá való csendet S z e d e r János felszólalása törte meg, aki — csakugyan egészen tárgyilagosan — kifejtette azt, hogy az egyes képviselő saját belátása szerint szigorúnak vagy enyhének találhatja ugyan a fegyelmi választmányi ítéletét, de maga a képviselőtestület azt sem megbírálni sem ellene feliratozni nem jogosult s ép azért ő — a tett indítvány elüta-

sításával, a maga részéről a fölött egyszerűen a napirendre kíván térni és erre kéri a közgyűlést is.

S i m a Ferenc nem lát az indítványban bírálatot s a nélkül, hogy a fegyelmi ítélet szigorú vagy nem szigorú volta felett véleményt mondana, elfogadásra ajánlja az indítványt annyival inkább, mert ő úgy tudja, hogy ez ítéletet még a meggyepárt több tagja is szigorúnak tartja s nem lehetetlen, hogy enyhítése érdekében maga a főispán is kész lesz közbenjárni.

K á t a i Pál János mondta el aztán a maga bírálatát a fegyelmi ítéletre, ami C i c a t r i c i s Lajos drt arra indította, hogy ő is hozzászóljon a kérdéshez.

Nyugodtan, szigorú tárgyalogossággal ítélte el az egész indítványt, mely a megokoló részében valótanságot valótanságra halmoz és legfőkébb arra való, hogy fent a belügyminisztert tévútra akarja vezetni. Nevezetesen valótlan az, mintha a túlköltségek részben a Jurenák-ház előre nem látott megvétele okozta volna. Mert az a 35 ezer forint szerepel a fegyelmi vizsgálat során konstatált törvényellenes túlköltségek közt, sőt abból a vételéből 20000 forint máig sincsen kifizetve; valótlan az is, mintha a képviselőtestületnek minden egyes esetben bejelentette volna a tanács az általa eszközölt kölcsönvételeket utólagos jóváhagyás végett, mert nemcsak hogy ez nem történt, hanem ő még ma is tud a városnak olyan nagyobb kölcsönéről, mely ma sincs még bejelentve a képviselőtestületnek, nem hogy arra jóváhagyást akár előre akár utólag is kérték volna. Ezért helyteleníti magát az indítványt és a feliratozást, mert nem tartja megengedhetőnek, hogy a képviselőtestület a maga tekintélyével akarja fedezni a tanács által elkövetett törvénytelenéseket s hozzá ezt ily valótlan-ságok révén cselekedje, A mi a nagy bizalom dolgát illeti, óva inti a képviselőtársait attól is, mert ez furcsa eredményekre vezethet. A képviselőtestület majd nagyon megbizik a tanácsban, a tanács meg továbbítja a bizalmat a polgármesterhez s a vége az lesz, hogy nem is a tanács, de maga a polgármester, a saját elfogadványával vesz fel a város terhére takarékpénztári kölcsönt, a mint ez meg is történt, igen jelentékeny összeggel. Az egyik polgármesterről aztán átöröklő és viszi tovább a váltó-adósságot a másik, de jelentést erről a közgyűlésnek soha se tesznek. B u r i á n Lajos kérdésére kijelenti, hogy ez igenis megtörtént és S a r k a d i N a g y Mihály vette fel 1893-ban az a 13000 forint kölcsönt a saját elfogadványával, de a város terhére, melyet aztán B u r i á n továbbra átvett mint átöröklött tartozást, de amelyről mindmáig jelentést se tettek a közgyűlésnek. A K á t a i-féle indítvány mellőzését kéri.

S i m a Ferenc hosszabb beszédben hozott fel általános vádat a megye ellen, mely — szerinte — Szentés adminisztrációjában hibákat, visszaéléseket észlel, de a magában nem, holott ott ugyan-e hibák megvannak. De hogy hol és miben? ezzel a konkrét formával a d o s maradt.

K á t a i Pál János aztán végül visszavonja indítványa egész megokolását és csupán kérelmezni kívánja a belügyminiszternél, hogy a fegyelmi ítéletet enyhítse, amit a közgyűlés nagy többséggel is határozott.

A pénztárak megvizsgálásáról és az árvatári ellenőri állás átadásáról szóló jelentéseket tudomásul vették.

A főgimnázium államosítása ügyében S i m a Ferenc helyesen mutatott rá arra, hogy a miniszter tárcája keretében az országgyűlés a város által már aláírt szerződés szemlében szavazta meg a költségvetést és így nem lehetett jogosult a közoktatásügyi kormány újabban támasztott az a követelése, hogy a gimnáziumunkat csak az esetben államosítja, ha a 16000 forintot tevő városi tanári nyugdíjalapot is átengedjük. A város igazának ily módon fent való előterjesztésére a közgyűlés B a l o g h János és S i m a Ferenc országgyűlési képviselőkkel együtt B u r i á n Lajos polgármester küldi ki.

A játékony növényzet kisedőjőva átvétele tárgyában az az elvi kijelentés történt,

hogy a város azt át fogja venni. Erre azonban ezúttal a közgyűlés nem volt határozatképes és így egyelőre egy bizottságot küldött ki az épület szakszerű megvizsgálására, mely bizottság jelentését a szeptember 7-iki közgyűlés elé tartozik terjeszteni, mikorra az ügy újabb napirendre tűzött.

Elnök polgármester bejelenti, hogy néhai való S a r k a d y N a g y Antal volt várm. főpénztárnok és városi képviselő árva-házi 50,000 fitos és gimnázium 1000 fitos nagylelkű örökhagyása már bíróság letárgyalta. A képviselőt már korábban megbizta őt, hogy a nagylelkű örökhagyó arcképét a közgyűlési terem számára festesse meg. Ezt megfogja cselekedni s most indítványozza, hogy a képviselőtestület az elhunyt özvegyének levélben fejezze ki köszönetét és mély halálját a nagylelkű alapítványokért.

S z e d e r János és S i m a Ferenc felszólalására a közgyűlés elhatározta, hogy ezt nem levélben, de küldöttségileg cselekszik meg.

S i m a Ferenc ekkor indítványozta, hogy az ügy fontosságára való tekintettel, a tárgysorozat 23-ik pontját, az alapszabálymódosítást soron kívül vegyék elő.

S z e d e r János erre rövidnek tartja az időt s tekintettel a szorgos mezei munkára, inkább azt véli, hogy vegyék le az ügyet most a napirendről s halasszák tárgyalását máskorra.

A közgyűlés egyhangúlag ez utóbbi indítványt fogadta el és a polgármester utasította, hogy az alapszabálymódosításra majdan külön közgyűlést hívjon össze, minden más ügy mellőzésével.

K o n c z Gábor segédzsámizta s számitást történt helyettesítése idejére a magasabb fizetést kéri magának utólagosan kiutalványozni. A tanács indítványa a kérelem teljesítésére szól. S z e d e r János e mellett, S i m a Ferenc és C i c a t r i c i s Lajos dr. ellene szólnak fel és a közgyűlés a kérelmet visszautasítja.

A gőzfürdő a tanács ügyétől az ártézi közfürdővel közös házi kezelést alá kívánja venni, ezért felhatalmazást kér a szerződésnek most leendő felmondására. Egyben be-terjesztik az ottan szükséges javítások költségvetését.

S i m a Ferenc helyteleníti, hogy ilyen fontos ügyek a közgyűlés elé a tanács által ilyen kezdetleges, előkészítetlen állapotban hozatnak; mire N o v o b á c z k y Győző tanácsnok megjegyzi, hogy az előkészítésre neki ideje se volt, mert az eszme maga is úgy tárgyalás közben került felszínre a tanácsülésen.

A képviselők az ügyet is a szept. 7-iki újabb közgyűlés napirendjére utalja s akkorra való részletes javaslatával a gazdasági tanácsnokot, mérnököt és főszámvévőt bizta meg.

A polgármester jelenti, hogy a kurcai halastó halai őrzetére kénytelen volt fizetést őrt alkalmazni. Ezt utólag a közgyűlés jóváhagyja; mire a számvévő jelenti, hogy az őrzetért a költségvetésben fedezet nincsen és így kéri magát egy pótköltségvetés be-terjesztésére utasítani.

S i m a Ferenc, majd C i c a t r i c i s Lajos dr. mutattak aztán rá e felfogás abszurdítására, a törvény világos rendelkezéséből matva ki, mikor van szükség pótköltségvetésre s mikor lehet egyes előre nem látott kiadásokat átutalással fedezni. A kurcai őrzetértének ily módon való fedezésére utasított aztán a tanács és számvévőség.

Hogy az ipariskolai bizottság közöltségvetés 20 szorgalmas ipar-tanoncot utaztat fel az orsz. milleniumi kiállításra: tudomásul vették, úgyiszent az ezután 8 pontban követezett számadás-főülvisgálásokra hozott várm. határozatokat is.

Következett a közegészségügyi bizottság jelentése a nagyvendéglő közveszélyes voltáról, melyet felolvastak.

B á n f a l v i Lajos kívánja, hogy — ha különvélemények vannak, ezek is olvas-tassanak fel. Felolvassák erre L á s z l ó Vilmos dr. főorvos írásos különvéleményét, mely szintén nem mondja azt, vajon lebontandó-e hát a vendéglőépület vagy nem? — de határozottan kívánja, hogy az bezárassék és a közfoglalomból kivétsékek.

Szedes János csudálkozását fejezi ki a fölött, hogy az ő különvételét nem vették jegyzőkönyvbe, holott ő a bizottság gyűlésén kijelentette. Hogy a különvételnyit fenntartja az esetben, ha a főorvos is megmarad a saját különvételére mellett. Mert ő nagyrabecsüli ugyan a főorvos intencióit és köszönettel is adoz neki a közegészségügyi hatóság ellenőrzéséért; de nem tartja a város érdekében levőnek és szükségesnek sem azt, hogy a vendéglő azonnal bezárassék. Türelmetlen a helyzet a vendéglőben: ezt látta és elismeri; de azért ilyen, mert a mai bérlet évek során át soha senki nem szorította arra, hogy akár a köztisztaság, akár az épület jókarban tartása tekintetében a szerződéses kötelezettségeinek megfeleljen. Erre kell a bérlet rászorítani, azonkívül végleg dönteni abban: építsünk-e hát új vendéglőt vagy ne? ezt elintézték, sürgősen kötelességünk, de addig a vendéglőt bezárni nem kell.

Bánfalvi Lajos indítványozza, hogy ez az ügy, a tárgysorozat következő s ugyan csak a nagyvendéglő dolgával kapcsolatos ügygel együtt tárgyalassék, ami egyhangúlag elfogadtatván:

Novóbaczy Győző terjeszti elő a következő ügyet, mely szerint — a mérnöki előirányzat szerint — a vendéglői udvar csatorna javítására mintegy 24 frt költségre tetsző munka szükséges, melynek költségét kéri átutálni a költségvetés megnevezett címére. Ezután bejelenti még, hogy a vendéglőépületre már kész tervünk van, csak a költségvetés kidolgozása szükséges, mikor is az egész ügy, teljesen előkészítve, a közgyűlés elé kerül.

Szedes János és Sima Ferenc helyeslik a tanácsnok előterjesztését s utóbbi a fölött való meglepetésének ad kifejezést, hogy mi jogocimem hozza e kérdést ilyen formában akár az egészségügyi bizottság, akár a főorvos a közgyűlés elé, mikor ez nem az ő dolga s ehhez joguk sincsen.

Mellesleg jegyezzük meg, hogy ez téves és helytelen felfogás, mert az egészségügyi fórumoknak — s ilyenek a város orvossai is, — igenis nem csupán joguk, de kötelességük is a nyilvános és középületeket egészségügyi tekintetben ellenőrizni, megvizsgálni, sőt szükség esetén azok bezárására indítványt is tenni, vagy e bejáratát — ha kell követelni is.

Ez a helyes felfogás készítetvé László Vilmos dr. főorvosot arra, hogy személyes kérdésben felszólaljon, miután Bálint József már előbb kimagyarázta, hogy biz a fődoktor csak akkor csukathatná be a nagyvendéglőt, ha már legalább vagy három kolerasbeteg elhúztak volna ki belőle.

A vita berekesztetvén, a többség Szedes János indítványát fogadta el.

Ezután leírták a behajthatatlanok gyanánt beterjesztett régi hátralékokat s tudomásul vették a f. év második negyedéről beterjesztett gazdálkodási jelentést.

Az 1893. évi zároszámadás kérdésében az egyetlen felszólaló Cicatricis Lajos dr. volt. Kemény, de megérdemelt bírálat alá vette a rendszert, mely a bevételtek mesterséges megnövelésével csinálja meg a zároszámadásban az egysenlyt. Így kimutatja, hogy — mint a természet előre eladó rossz gazda — a tanács 1893-ban a közpénztárba bevételezte minden felhatalmazás és utólagos jóváhagyás nélkül, a városi földet bérkauciózá, azt, mit csak az 1898-ik év javára lett volna szabad bevételezni; elköltötte ugyanígy és elköltendő bevételeknek szerepelteti a megye és Tallián Béla volt főispán gimnáziumi alapítványait, bevétel növelésére használt fél egy 13000 frtos kölcsönösszeget, melyet Sarkadi Nagy Mihály mint vasútiügyi bizottsági elnök, a saját neve alatt vett fel a város terhére s mely váltótartozás Burián Lajosra átöröklött. Így gazdálkodni nem szabad egy tanácsnak, mert ez törvénytelen és visszafelé. Nem akar most ezek fölött rekrimálni, de indítványozza, hogy a képviselőtestület e szembeszökő szabálytalanságokat jegyzőkönyvileg észlelve, szigorúan utasítsa a tanácsot, hogy jövőben ily túlkápasoktól óvakodjék.

Ez indítványt egyhangúlag tudomásul

vették és ezzel a zároszámadást és a város-gazda 1893. évi számadását is.

A tárgysorozat hátralévő apróbb ügyein aztán gyorsan adtak túl. Kiutalták Székely Béni volt útkapargó gyógy- és temetési költségeit; elútasították Mikcz Lajost földbérlet elengedésére irányuló kérelmével; a lemondott Kálmán Mihály helyére megválasztották a pénzügyi szakosztályba Szánthó Dánielt; megadták Onódy Károly árvaszéki h. elnöknek 6 heti, Nyiry Gyula tanácsnoknak 1 hónapi szabadságot s a közgyűlés bezárult.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. július 30.

— **Közigazgatási vizsgálat.** Csató Zsigmond dr. alispán a f. hó 27-én és 28-án Szegváron és Mindszenten időzött, hogy ott a nevezett községek háztartásában közigazgatási vizsgálatot tartson. A vizsgálat eredményét még nem ismerjük, de legközelebb hirt adunk róla.

— **Jegyzőválasztás Tápén.** A gyékényes kis Tápénak mozgalmas napja volt a f. hó 25-én. Jegyzőt választottak a községben, ami természetesen nem esett a választási patriarchalizmus nélkül. A választás a délutáni órákig tartott és eredménye az lett, hogy Végh László dunavecseri jegyzőt választották meg tápéi jegyzőnek. Úgy értesülünk, hogy e választás ellen föllebbezni fognak.

— **Az 1894. évi adózálykók.** Panaszt kaptunk több szentesi birtokostól, hogy az 1894-ben felvett kukoricaaszály-károokra erősen már megállapított adóvisszatérítés mindmáig nem foganatosított Szentesen, holott a környéken mindenki máshol, még Fábriában is megtörtént a visszatérítés. Ki ennek az oka? A szegedi pénzügyigazgatóság-e vagy a városi adóhivatal? — nem kutatjuk, de figyelmébe ajánljuk az illetékeseknek a panaszt.

— **Riadalom a gyep téren.** Nem csekély riadalmat támasztott a gyep téren és a putrik közt a f. hó 28-án délelőtt egy veszett macska garázdalkodása, mely Berényi Sándor gyepmester segédjét, Kosik Jánost rohanta meg dühében és hátán, combján meg is marta véresre. A veszett macskát ezután kiirtották és a betegségét a boncolással kétségtelenül meg is állapították, de ekkor a macska már 2—3 sertést, valamint a putribeli macskák és kutyák közül is többet megmarta volt, úgy hogy a sertéseket orvosrendőri zár alá kellett venni s egyúttal elrendelni a putri-sori egész kutyamacska állomány kiirtását. A megmárt legénynek az első orvosi segélyt László Vilmos dr. főorvos nyújtotta, aki a hatóságot a szerencsétlennek a budapesti Pasztor-intézetbe való felszállítása iránt is megkereste, ami meg is fog történni.

— **Razia a hossz- és úrmérőkre.** A városi mértékhitelítő: Berczeli Károly olyan jelentést tett a rendőrségnek, mely nagyon szomorúan világítja meg a szentesi üzleti életet. Arról szól a jelentés, hogy a mértékhitelítő a mult hét folyamán a kereskedésekben és korcsmákban általános mértékvizsgálatot tartott és feltűnően számos esetben, nem kevesebb mint 107 kereskedésben és korcsmában a hamis hossz- és úrmérőket való manipulációt konstátálta. Hogy ilyen viszonyok közt megkell ingania a bizalomnak az üzleti világ iránt: ez kétségtelen. Csak az a kérdés: vajon tényleg mind rossz-e a jelentésben felsorolt mérték?

— **Tömeges kihágások.** A lapunk legutóbbi számában a kislövőalj li balegletetése ellen hozott panaszunk immár kitetszik a foganatja, mert azóta tömegesen érkeznek a rendőrséghez a feljelentések ily kihágások

címén, miknek folytán a legelhetőket többekévesb sulyosan bírságolja meg a kapitány-ság. Sulyosabb természetű kihágást követett azonban el ennél Mester Mihályné IV. t. 432 sz. lakos, aki a sertésveszben elhullott sertést bejelentetlenül a saját portáján elföldelte. Mester Mihályné maga is beismeri könnyelmű tettet, melyért állategészségügyi kihágás miatt lesz őt kénytelen a rendőrség a legszigorúbban megbüntetni.

— **Megsemmisített kántorválasztás.** A magas politikát a Balkán nem hagyja sohasem nyugodni, Dorosmát pedig az ő kántorválasztásai. A kun városnak úgy látszik kijár az, hogy a kántori választásával folyton baja legyen. Volt már olyan is, amely verbe és börtönbe került s most ismét báj támadt abból a választásból, amit a multkoriban tartottak. Emeltük akkor, hogy több pályázó közül Kirner kizombori kántort választotta meg Dorosma, aki a szakértőkül fölkerít Hajaács és Erdélyi szegedi kántorok véleménye szerint is az első volt a pályázók között. Emeltük azt is, hogy valószínűleg megsemmisítik a választást, mert a kerületi esperes, aki Silber tápéi lelkész, nem hivaták meg oda. Így rebegtek ezt akkor s azóta az a dolog megtörtént. Az esperes följelentésére Schuster Konstantin váci püspök megsemmisítette a választást s erről leírta a b. értesítette Dorosmát. A várost pedig már ugyancsak elkeserítették, hogy neki az egyházi hatóság folyton csak bajokat okoz, ami nem föltétlenül volna neki a hivatása s kimondotta, hogy az átiratot nem veszi tudomásul és szükség esetén erőlyesebb eszközökkel is érvényt szerez azon letének, hogy Dorosmán Dorosma választ kántort és nem a püspök.

— **Beutalások az államfogházba.** Papp László városi közpénztárost, Bugyi Antal városi aljegyzőt, Maasburg Sándor báró fábriai birtokos és lapunk társzerkesztőjét Bánfalvi Lajost, kiket 8—8, illetve 3—3 napra államfogházra ítelt a szegedi kir. törvényesék, az igazságügy-miniszter most a f. évi augusztus hó 3-ra utalta be a szegedi államfogházba.

— **Színházi hír.** Halma y Imre szinigazgató, kinek a tanács a nyári szinkört a f. hó végétől átengedte, Békés-Gyuláról arról értesíti szerkesztőségünket, hogy társulatával augusztus 18—19-re érkezik ide és itt az előadásait augusztus 20-án kezdi meg. A társulat, mely igen jeles erőkből áll, most B. Gyulán működik a közönség osztatlan tetszése mellett, onnan B. Csabára majd Orosházára mennek vagy 3 hétre és úgy jönnek végül Szentesre, hol szeptember végéig maradnak.

— **A Kurca áldozata.** Második áldozatát nyeli el ez évben a Kurca vize. Csak nem régebben egy gimnáziumi tanuló lelta az iszapvizben a halálát, a f. hó 27-én délután pedig Kis Mihály 12 éves fiú fulladt a vízbe, melybe könnyelműen fűrődni ment. Kifogott holttetétt, minthogy a halál oka kétségtelen volt, nem boncolták fel.

— **Esküvő.** Nyiry Gyula Szentes városi iparügyi tanácsnok a f. hó 27-én lépett házasságra szük családi körben Sarkadi Nagy Teréz kislisszonnyal, Bartha János vasárhelyi földbirtokos kedves nevelt leányával.

— **Nyári táncvigalom.** A kereskedő ifjak együletének augusztus másodikán, a túl a kurcai ligetben tartandó, sétahangversennyel egybekötött táncvigalmára ujjal felhívjuk a közönség figyelmét. A gondos rendezőség, az érdeklődés fokozása céljából tombolát is rendez értékes és tréfás nyereményekkel. A vigalom sikerének biztosításához e körülmény is nagyban hozzájárul.

— **Verekedő cigány.** Dékány Lajos és Gyuricska János közrendőrök jelentést tettek a rendőrkapitányságnál, hogy Ruva Antal III. t. 494. szám alatti lakos vásárok megtámadta ifj. Panyik Tóth Jánost és egy görbe bottal megütve, futásnak credt. A megtámadott utólérve támadóját, elvette tőle a botot, de ekkor Ruva a masbotot kerített elő és azzal rohan Panyik

n a k, kit hogy meg nem ütött ismét, ebben Gyuricska rendőrkadályozta meg, aki a botot elvéve a cigánytól, mint bűnjelt csatolta most be a jelentéshez. A rendőrség, úgy hisszük, majd módját ejti, hogy kissé lehutse R u v a Antal verekedő kedvét.

— **Vásár.** Kis-Zomborban a f. évi augusztus hó 9-én lesz az ideai nyári országos vásár megtartva.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás régtől kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zörös-színű szallónis lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetlen tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítvány nem. — **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva posztalár és vámentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való, akár egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5)

Irodalom.

A **»Vasárnapi Újság»** július hó 26-iki száma 27 képpel jelent meg. Képei közt első helyen kell említenünk azokat, melyek Stefánia főhercegnőnek a júniusi diszmenetről a királyi palotából fölvetett fényképei után készültek, s melyek közül Ó Fensége ötöt engedett át közlés végett a **»Vasárnapi Újság»** nak. A szám tartalmából továbbá fölemlítjük a következőket: **»Mária Dorothea főhercegnő eljegyzése,** (Mária Dorothea főhercegnő és jegyese, Filöp Orleansi herceg azeképével és Mária Dorothea főhercegnő festményeinek másolataival). — **»Hektor és Andromache.»** Mutatvány Baksay Sándor Iliasz-fordításából. — **Regénytár:** **»A bányában.»** Elbeszélés. Irtá Kazár Emil (Goró Lajos rajzával). — **»Senki fia.»** Regény, irta Verne Gyula, a francia kiadás eredeti rajzaival. — **»Meggzelet az asszony a tollat.»** Rajz az alföldi népéletből. Irtá Szabó Mihály. — **»A Pálffy-házok kétszázados emlékünnepe.»** — **»A diszbándériumról.»** (Gróf Erdődy Sándor és Návay Aladár lovas képeivel). — **»A hegy-mászás.»** Wiesinger Károlytól. — **»A munkási ünnep.»** (Képekkel, Paur Géza festő és Erdélyi fényképész fölvételén után). — **»Az »eredévi kiállításból.»** — **»Divatlevél.»** — **Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb.** rendszeres heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát.

A **»Vasárnapi Újság»** előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Újdonságokékal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, egyetem-utca 4 szám.) Ugyanitt megrendelhető a **»K é p e s N é p l a p a,** a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az ideai rozsdapusztítások. Már több éve mult, hogy minden estendőben hol itt, hol másutt az országban, de tolytonosan van rozsdakár. Kivált 1889-ben éreztük meg a rozsdakalamitást, a mikor csak 25 millió méter-máza búzatermésünk lett s a rozsdakért szakemberek is közel 100 millió forintra becsülték, az akkori búzaárak figyelembe vételével. Az idén ismét és ezúttal is igen sok helyről kaptunk híreket a rozsdapusztításról; ámbar a veszteség az 1889-iki évhez képest jóval kisebb, mégis milliókba megy az, mert ime Torontál, Vas, Tolna, Zala, Győr, Fejér, Veszprém, Temes és Pozsony vármegyékben igen sok a rozsdalepett buzakalász. A veszteség kétségen kívül legnagyobb Torontál vármegyében, az idén alig lesz jó kereskedelmi cikke a buzatermének között; a bánási búzák, a melyek fontos szerepet játszottak a budapesti tőzsdén is (csupán torontálból 2.5—3 millió méter-máza búzát hoztak forgalomba), az idén nagyon kis mennyiséggel vesznek

részt a hazai búzapiacokon. A becskeréki kereskedők, kik pedig évenként 4—6 millió méter-máza gabonát raknak hajókba, az idén szintén nem számítanak nagy forgalomra, épp a miatt, hogy Torontálban 1.5—2 millió méter-mázaál kevesebb gabona termett, mint a mult évben is s a buza minősége is alábbrendt, túlnyomólag a 77 kilón alul van. A jobbajta minőségű búzát pedig — nagyobbára vetőmagnak fogja visszatartani a nép.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MÁTEFFY FERENC.**
Társ-szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

3—1 **Felhívás.**

A szentesi hengermalom r. t. igazgatósága ezennel közzé teszi, hogy a szentesi hengermalom r. t. a felszámolását jogerősen elhatározta, és hogy a felszámolás illetve a r.-társaságnak ez útoni feloszlása a keresked. cégjegy-zékbe bevezettetett és közzététetett.

Ennélfogva felhívja az alólirott igazgatóság a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetemény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt érvényesítsék.
Szentes 1896. évi július hó 27-én.

Az igazgatóság.

Hirdetemény.

Vb. ifj. Horváth István szentesi kereskedő csődtömeget képező, a csődleltár 1—646 tétel alatt felvett 3855 frt 97 kr beszerzési értékű és 2006 frt 24 kr becsértékű fűszer-és vasáru cikkeknek nyilvános árverés útján való eladását határozván el a csődválasztmány, ennélfogva alólirott mint tömegegnok a venni szándékozókak ezennel felhívom, hogy zárt írásbeli ajánlatukat 400 frt bánatpénzzel ellátva 1896. augusztus hó 12-ik napjának délutáni 5 óráig nálam Szentesen ügyvédi irodámban nyújtsák be.

A zárt ajánlatok fölött a csődhitelezői választmány **szentesen 1896. évi augusztus hó 14-én délután 4 órakor fog Dr. Rósa Issó ügyvéd csődválasztmányi elnök irodahelyiségében határozni.**

A csődválasztmány a legelőnyösebb ajánlat elfogadásához sincs kötve, fentartja magának a jogot, hogy az írásbeli ajánlatok felbontása után a versenyzők között szóbeli árverést is megkísérhelhessen.

Azon versenyző, akinek írásbeli esetleg szóbeli ajánlata elfogadtatik, köteles a vételár 3 nap alatt lefizetni, illetve bánatpénzét a vételárra ezen határidőig kiegészíteni; ellenkező esetben bánatpénzét vesztí.

A vételár lefizetése után a leltározott árucikkek a bevőknek a leltár alapján fognak átadatni; de a csődhitelezői választmány sem az árúk minőségéért sem azok mennyiségéért nem szavatol.

A vételi illeték vevőt terheli és a vételárral egyidejűleg lefizetendő.

Venni szándékozók az áruraktárt közbenjöttöm mellett a versenytárgyalás előtt bármikor megtekinthetik.

Szentesen, 1896. évi július hó 29. én.

Dr. Mátéffy Ferencz,
tömegegnok.

Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nagy borkészletem miatt, a mai naptól fogva a bor árát, utcai kihordásra, literenként 24 kr-ra szállítom le.

Szentesen, 1896. július hó 29-én.

Tisztelettel:

2—1 **Kass Gusztáv.**

Pályázati hirdetemény.

Szentes város községi iskolaszéke pályázatot hirdet a nagykirálysági (tanügyi) tanítói állomásra. Évi fizetés 400 frt, szabad lakás 1 hold kerttel. Ha a megválasztott tanító nőtlen volna — véglegesítése után fél év mulva tartozik megfősülni.

Kellőleg felszerelt folyamodványok szept. hó 1-ig az isk. széki elnök címére küldendők.

Szentes, 1896. július 21.

Burián Lajos,

isk. széki elnök.

3—2

ELADÓ

Szentesen, a III. tized 139. sz. ház 712 nszöl udvartelek; ugyancsak a III. tizedben 598. sz. ház és kert 2640 nszöl; derekegyházi oldalon tanyaföld 122 hold; szent-lászlói tanya és föld 19 hold és 403 nszöl; nagyhegyi szőlő ház és ideai terméssel, 3 hold és 270 nszöl; ugyan a mellett külön szőlő-föld 2140 nszöl. Mindezek iránt a venni szándékozók **Dósa Béla úrhoz, a »Szentesi Hitelszövetk.»** igazgatójához forduljanak, naponta délelőtt 9—11 óra között, az intézet helyiségében, ki készséggel nyújt bővebb tájékoztatást.

3—1

52—23

SZIVATTYUK minden ueme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

MÉRLEGEK, legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hímérlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

U J D O N S Á G!
Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá ellen véde.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien, 1., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.